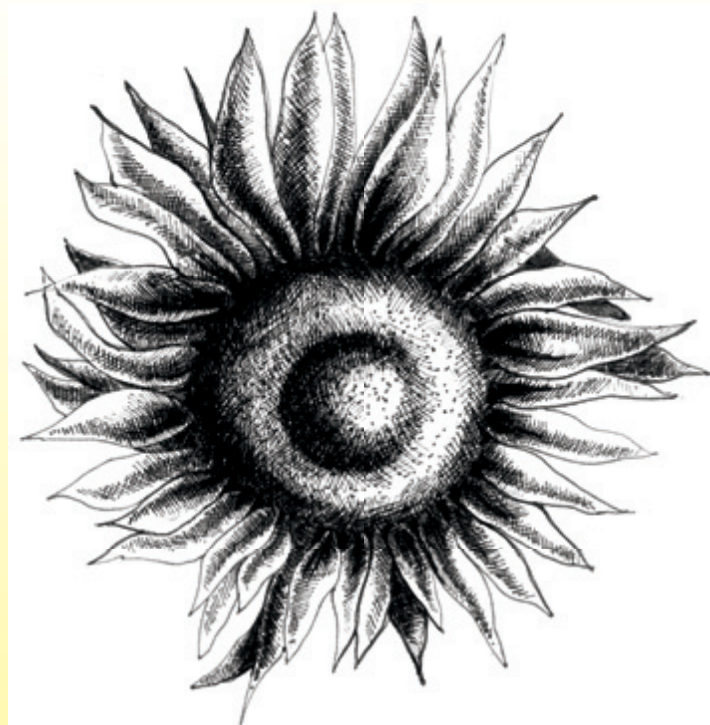

ROČENKA 2012

FOTOKLUB

ČERNÁ

S L U N E Č N I C E

Elektronická verze Ročenky 2012

(číslování stránek se může mírně lišit od tištěné verze)

Úvodní slovo	5
--------------------	---

ZE ŽIVOTA FOTOKLUBU

Praha mrazivě fotografická	6
Křest ročenky 2011	14
Objevování tajemné stolové hory Děčínský Sněžník.....	16
32. Národní soutěž amatérské fotografie ve Svitavách	26
Putování Triptychů zakončila výstava v Galerii na Gruntu v Lukově.....	28
Foto-festival Moravská Třebová 2012	32
Podzimní výjezd na Horskou Kvildu: Z barevného babího léta skokem do bílé zimy	38

MŮJ MIKROKOSMOS | VÝSTAVNÍ KOLEKCE 2012

Ivan Bumba.....	46
Ilona Cíchová	48
Jaromír Čištín	50
Ivanka Čištíňová	52
Michal Hejna.....	54
Pavína Klazarová	56
Martin Klika	58
Miloslav Kokeš	60
Milan Manda	62
Petr Pazour	64
Michal Pekárek	66
Aleš Zídek	68

A NA ZÁVĚR...

Nový člen fotoklubu se představuje	70
Krajina černé a bílé	74
Děvčátko Momo / Divadlo Kampa	78
Posel z Liptákova / Představení ochotnického divadla v Bukové	82
Bojová umění ve fotografii.....	84
Fotografování na letišti	90
PF 2013 aneb Rozloučení s rokem 2012	94
Seznam aktivních členů fotoklubu Černá slunečnice.....	98
Členové fotoklubu reprezentují	99

Copyright © Černá slunečnice 2012

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být reprodukována, uchovávána ve vyhledávacím systému nebo šířena v jakékoliv formě a úmyslu elektronicky, mechanicky, kopírováním nebo jinak bez souhlasu majitele práv.

Fotografie, u kterých není uvedeno jméno autora, jsou majetkem fotoklubu Černá slunečnice.

U ostatních fotografií patří veškerá práva jednotlivým autorům.

Logo Černé slunečnice © Ilona Cíchová

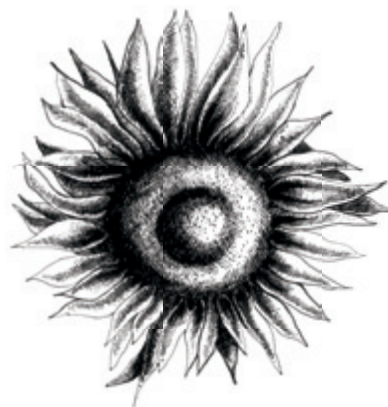
Jazykové úpravy Pavlína Klazarová

Grafická úprava © Michal Hejna & Ivan Bumba

Vážení přátelé a příznivci fotografie,

není lehké v dnešní obrazy přesycené době přijít s něčím originálním, aby zhýčkaný divák vykřikl: „To tu ještě nebylo!“ Proto jsme se rozhodli balancovat na hraně mezi fantazií a realitou a poodhalit každý svůj vnitřní svět, své dynamické pocity i statické prostory, ve kterých se pohybujeme. Možná by někdo mohl namítat, že je takový přístup příliš subjektivní, zahleděný do sebe a nevypovídá nic o objektivní realitě, ve které žijeme, a pro nezúčastněného diváka tudíž nemá žádný přínos. I na tyto výhrady bychom chtěli odpovědět: dosti už planého teoretizování a filozofických úvah. Rádi bychom vám představili téma našeho klubového snažení pro tento rok, konkrétně Můj mikrokosmos. Téma pro mnohé zprvu těžko uchopitelné nakonec v představách každého z nás postupně vykrystalizovalo do nejrůznějších podob.

Černá slunečnice

PRAHA MRAZIVĚ FOTOGRAFICKÁ

[únor 2012 | Ivan Bumba, Milan Manda a Petr Pazour]

Někteří z našeho fotoklubu (byl s námi i Aleš) vyrazili 12. února 2012 nejprve nezávisle na sobě, poté i společně do výjimečně velkých mrazů za lovem netradičních obrazů zamrzlé Vltavy a atmosférických jevů, které jsou viditelné pouze při teplotách hluboko pod nulou. O ledových dnech jednotliví aktéři – autoři otištěných fotografií – napsali:

Ivan Bumba

Ani se mi už nechce věřit, že v únoru svíraly Prahu dvacetistupňové mrazy. Mé zimní fotografie ukazují atmosféru na Vltavě namíchanou z raních mlh, sněhu, mrazu a vycházejícího slunce.

Na jedné je začínající úsvit z břehu Vltavy pod Klárovem. Dlouhá expozice vykreslila strukturu mlhy převalující se přes rozsvícený Karlův most. Mráz byl tak velký, že tekuté krystaly zobrazovaly údaje na pomocném displeji fotoaparátu až po několika vteřinách.

Na dalším snímku je zachycen zvláštní úkaz z kategorie fotometeorů, k nimž patří i tato fata morgána. Díky zpětnému odrazu slunečního světla od mlhy, tedy vzduchové vrstvy s anomálně rozdílnou hustotou, bylo možno spatřit předsunuté siluety staveb z protějšího břehu Vltavy. Za pár minut bylo po úkazu. Tentokrát jsem byl opravdu rád, že jsem do extrémního počasí vstal a navíc ho přežil bez nachlazení.

Milan Manda

Výjimečná předpověď počasí slibující extrémní mráz společně s mlhou mě vyburcovala, abych ráno po noci protančené na plese vyrazil směr Praha. Než jsem došel z Pohořelce na Karlův most, kde jsem chtěl udělat první fotku, byla mi i přes vrstvy termoprádla pořádná zima. Ale vyplatilo se. Na mostě jsem byl první, a tak se ostatní fotografové začali poslušně řadit až za mnou. Mlha se valila přes hranu Karlova mostu a my, co jsme tam čekali na svítání, jsme si ten mráz pořádně užili. Když se po necelé hodině začalo schylovat k představení, které si pro nás na toto ráno slunce připravilo, přestala mi mrazem fungovat dálková spoušť. Naštěstí stačila chvíle pod bundou a byla zas v pořádku. Potom jsem se vydal za ostatními Černoslunečníky na malostranský břeh nafotit třpytící se krystaly na zamrzlé Vltavě.

Petr Pazour

Jasná obloha, možnost mlhy u vody a teploměr ukazující úctyhodných -20°C . Tak vypadala předpověď počasí na nedělní ráno v Praze. Říkal jsem si, jestli nejsem opravdu trochu blázen, když chci do toho mrazu vyrazit dobrovolně fotit. Pohled na hromadu různých vrstev oblečení, které jsem si pro to ráno pečlivě připravil, mne ale uklidnil.

S pomocí mého oblíbeného programu The Photographers Ephemeris jsem si na iPadu připravil fotografický plán. Začal jsem se svítáním na Hradčanech a pak se přesunul k Vltavě, která se nořila do oblaků mlhy. Staroměstská mostecká věž do ní promítala svůj obraz, a dotvářela tak skvělou atmosféru, která ráno u Karlova mostu panovala. Ani jsem si pořádně neuvědomil, že je taková zima.

Ve stejný den, kdy vznikla fotografie Mrazivé ráno u Karlova mostu, jsem pořídil i další snímek. Stál jsem na Hradčanech a díval se na jádro historické Prahy. Lehce zasněžené červené střechy, plno věží a věžiček doplňoval bílý kouř z mnoha komínů, a umocňoval tak mrazivou ranní atmosféru.

Ranní Praha © Aleš Zídek

Zimní fata morgána © Ivan Bumba

Praha mrazivá II © Petr Pazour

Pocta J. Schikanederovi © Milan Manda

Mrazivé ráno u Karlova mostu © Petr Pazour

Zamrzající Vltava © Ivan Bumba

Sevřená mrazem © Milan Manda

Zamrzlé ráno na Vltavě II © Aleš Zídek

KŘEST ROČENKY 2011

|duben 2012|Pavlína Klazarová|

Křest již třetí ročenky Černé slunečnice proběhl 24. dubna v tradičním zázemí restaurace Varta. Jako naši patroni se ho zúčastnili a ročenku pokřtili fotograf Jiří Všetečka a tiskař klubových výstavních fotografií Jiří Růžek. Nechyběl ani zástupce sponzora – oční kliniky Lexum – Ondřej Kvasňovský.

Škoda jen, že na této slavnosti nemohl být hlavní strůjce a tvůrce ročenek, náš kamarád Michal Hejna, který v té době putoval po pláních USA.

Křest ročenky © Petra Lončáková (Kamenická)

OBJEVOVÁNÍ TAJEMNÉ STOLOVÉ HORY DĚČÍNSKÝ SNĚŽNÍK

| květen 2012 | Milan Manda a Martin Klika |

Naše jarní výjezdni zasedání směřovalo do okolí Děčínského Sněžníku. Neobyčejné kouzlo této stolové hory společně s dalšími atraktivními fotografickými lokalitami rozhodlo, že jsme se v polovině května vydali právě tam. Jako vždy jsme se rozdělili do několika menších skupin, jejichž složení se průběžně obměňovalo podle zájmu o místo, které jsme se chystali pokropit našimi natěšenými závěrkami. Výhodou byla možnost zmapovat poměrně širokou oblast a nehrozilo, že si budeme překážet na stísněných plochách vyhlídek.

Vzájemná komunikace byla tentokrát ztížená. Pohybovali jsme se totiž většinou v místech bez signálu mobilních telefonů, což byl i případ penzionu. Do něj jsem dorazil (MM) až pozdě večer a Ivanka s Jaromírem, kteří přijeli jako první, už spali. Naštěstí mi nechali na recepci vzkaz, kdy a kam se ráno vyrazí. Tak začalo naše zdejší fotografické dobrodružství.

Den první

Úderem čtvrté hodiny (pochopitelně ranní) jsme vyrazili směr Sněžník. Cesta vede pohodlnou silnicí a než dorazíte na vrchol, musíte projít kolem výhružně vyhlížejících tmavých skalních věží. Těsně za nimi se nachází Drážďanská vyhlídka. Rozhodl jsem se zkusit štěstí právě na ní, zatímco Ivanka s Jaromírem pokračovali dál. Na vyhlídce mi dělala společnost Armáda ČR, která umístila v těsné blízkosti mobilní radar vybavený vlastním dieselovým agregátem. Těsně před východem slunce začal foukat silný vítr a vojákům začala směna. Tyto skutečnosti mne po dofocení svítání vypudily a vydal jsem se za ostatními. Společně jsme prozkoumali opačnou stranu hory směrem k Děčínu a nechali se okouzlit podmanivou přírodou. Vrcholová plošina Sněžníku je porostlá jeřáby a břízami zkroucenými vlivem povětrnosti do roztodivných tvarů. Spodní patro lesa tvoří nádherné traviny, které přímo toužily po zachycení v černo-bílém provedení.

Po obědě jsme vyrazili na vyhlídky nad Dolním Žlebem. Sluncem prosvícené borůvky rámovaly úchvatné výhledy na kaňon Labe kroutící se jako had v hloubce pod námi. Západ slunce jsme strávili na Tiských stěnách. Mezitím už se od Prahy blížila větší část Slunečnice a my vyhladovělí po celodenním putování se těšili na společnou večeři.

Den druhý

Malá úderná skupina ve složení Milan a Miloš se po „povinném“ ranním focení ze Sněžníku rozhodla prozkoumat krásy části pohoří prostírající se

za naší severní hranicí. Cílem byl výrazný pískovcový blok Pfaffenstein v blízkosti impozantní pevnosti Königstein založené již v dobách, kdy zdejší krajinu spravovali čeští králové.

Cesta k hoře vedla mezi prosluněnými poli s obilím a remízky ze vzrostlých stromů. Na vrchol skalního bloku se stoupá po příkrých schodech a ocelových žebřících. V jednom místě žebřík prochází tunelem. Miloš již delší dobu zpestřuje své fotoprezentace videosoubory. Proto jsme se právě zde rozhodli natočit vtipnou scénku o ucpání průlezu dvěma urostlými muži s fotografickou výbavou na zádech. Po dobytí vrcholu jsme začali snímat možné i nemožné. Objektiv střídal objektiv, filtr filtr a paměťové karty se plnily. Teprve při pohledu shora jsme si naplno vychutnali divadlo, které nám sehrálo nízké odpolední světlo dopadající do záplavy svěží jarní zeleně.

Zbytek výpravy dopoledne fotil u Vlíčího jezera rámovaného břízami. Poté se vydal na vyhlídku nad Dolním Žlebem a strávil tam několik hodin, až do pozdního odpoledne.

K večeru jsme na nádraží vyzvedli poslední účastníky workshopu a i s těmito opozdílci se vydali na Schrammsteine. Zde jsme kromě nezbytného focení pozorovali horolezce drápající se na tenounké špičky pískovcových skal. Po západu slunce jsme se vrátili do Čech.

Na vyhlídce © Ilona Cíchová

Den třetí

Dopoledne jsme zamířili na Belveder, který nabízí krásnou vyhlídku dolů do údolí Labe, solidní restauraci a v neposlední řadě i možnost tu a tam zahlédnout svatého Martina. Štěstí nám přálo a dokonce jsme se s ním vyfotili. Po obědě jsme navštívili hluboké lesnaté údolí, kterým protéká bájný potok Suchá Kamenice opředený mnoha pověstmi a mýty. Je plný balvanů a kamenů, jež vytvářejí četné vodopády a peřeje. My jsme jej však zastihli prakticky bez vody, a tak místo dramatických peřejí fotíme okolní lesy, skály a bláto.

Den čtvrtý

V neděli ráno jsme naplno zužitkovali průzkumnou jízdu z odpoledne předešlého dne. Vyrazili jsme společně s Milošem a Alešem na předem vytipované místo kousek od hlavní silnice vedoucí z Děčína do České Lípy. Stativy jsme zabořili na louce a čekali až ranní slunce osvítlí stovky lampionů odkvetlých pampelišek. Na své si přišla i dlouhá skla, která snímala úchvatnou krajinu směrem k severu.

Před obědem jsme se rozloučili s penzionem, jenž se nám stal na těchto pár dní útočištěm, a všichni společně vyrazili zpět, do centra české kotliny.

Cestu domů jsme ještě okořenili výstupem na vrch Ostrý v Českém středohoří, což byla příjemná tečka za naší jarní výpravou.

Martin zasněný © Milan Manda

Stolová hora © Michal Hejna

Koukám, jak celá země vstává... © Milan Manda

Ve větru © Ivanka Čištíňová

Barvy jara © Milan Manda

Ráno v lukách © Milan Manda

Skalní misky © Ivanka Čištíňová

Paprsky © Jaromír Čištín

32. NÁRODNÍ SOUTĚŽ AMATÉRSKÉ FOTOGRAFIE VE SVITAVÁCH

| květen 2012 | Ivanka Čištíňová |

Dvaatřicátý ročník Národní soutěže amatérské fotografie ve Svitavách byl pro náš fotoklub mimořádně úspěšný. Po loňském roce, kdy se naše kolekce Mizející posvátno sice stala součástí výstavy, ale nezískala žádnou z cen, jsme přehodnotili přístup. Pro letošek jsme si určili téma Můj mikrokosmos, které dalo prostor pro uplatnění rozdílných přístupů a fantazie jednotlivých autorů. Po počátečním tápání jsme změnili obdélníkový formát snímků na čtvercový, což určitě umocnilo konečný dojem. Každý vytvořil čtyři menší čtvercové fotografie, které pak sloučil do jedné velké. Koncem dubna jsme dostali od pořadatelů soutěže vyznění, že jsme získali ocenění; do poslední chvíle jsme ale netušili, která z cen to bude.

Slavnostní vyhlášení výsledků proběhlo 12. května tradičně ve svitavském Ottendorferově domě. Účastníky několika slovy uvítal Milan Sedláček z NIPOS-ARTAMA, poté zahrála skupina The Bakers vlastní skladby. Následovalo vyhlášení výsledků. Černá slunečnice obsadila v kategorii fotoklubů příčku nejvyšší. Jako druhý se umístil fotoklub Fotolan Lanškroun s kolekcí Surrealismus a fotografie, třetí místo obsadil fotoklub Alfa Pardubice se seriálem Rychlost jako o závod.

Černá slunečnice nesbírala ceny jenom jako fotoklub, získala také dvě ocenění za jednotlivce (Michal Hejna: 2. cena v kategorii A2, Ivanka Čištíňová: cena Fomy Bohemia za nejlepší černobílou fotografii; do výstavní kolekce byly vybrány i snímky Jaromíra Čištíňy).

Závěrem byla oceněna PhDr. Věra Matějů za celoživotní přínos fotografii. Poté se už všichni účastníci přesunuli do výstavních prostor Městského muzea a galerie, kde proběhla vlastní vernisáž. Podle reakcí návštěvníků sklídila naše kolekce zasloužený úspěch.

The Bakers © Jaromír Čištíň

Ivanka přebírá cenu © Jaromír Čištín

7 | 32. Národní soutěž a výstava
amatérské fotografie

NIPOŠ–ARTAMA Praha a Středisko kulturních služeb města Svitavy udělují

1. CENU

v kategorii B

Fotoklubu Černá slunečnice Praha

Svitavy dne: 12. 5. 2012

Jaromír Čištín
NIPOŠ – ARTAMA Praha

Alena Křížová
Středisko kulturních služeb města Svitavy

Pavel Pávek
Předseda poroty

PUTOVÁNÍ TRIPTYCHŮ ZAKONČILA VÝSTAVA V GALERII NA GRUNTU V LUKOVĚ

| červen 2012 | Aleš Zídek |

Lukov je malá obec v Českém středohoří, kousek od Úštěka. V jednom z tamních tradičních stavení sídlí malá galerie s bohatou historií výstav, o kterou se starají Claudia a Max Deutschovi. Pěkný klenutý prostor se spoustou světla lze vidět na fotografiích.

Vernisáž našich fotografií byla spojená s vernisáží ukázek patchworku, rukodělné techniky sešívání kousků látek do geometrických obrazců. Pro mne bylo srovnání fotografie s touto technikou podnětné zvláště z toho důvodu, že výroba běžně velkého patchworku vyžaduje mnoho dnů i týdnů práce, a jedná se tak ve srovnání s fotografií v digitální době o naprosto jinou dimenzi tvorby. I přesto, že Lukov je malé místo, zúčastnila se vernisáže řada lidí, zejména z okruhu obdivovatelů umění kolem Claudie Deutschové.

Výstavu v Lukově dohodl a zařídil Milan Manda, který nám ve své chalupě blízko galerie poskytl zázemí pro víkendový pobyt spojený s vernisáží. Za to mu patří dík i záznam v análech fotoklubu.

Přípravy výstavy a vernisáže se v sobotu dopoledne ujal Milan společně se mnou, Ilonou a našimi rodinnými příslušníky. Odpoledne a večer proběhla oslava a zhodnocení akce na Milanově chalupě.

Vzhledem k tomu, že Milan je znalec místních poměrů, vyrazili jsme druhý den brzy ráno na jeden z blízkých kopců s nádherným výhledem do

© Ilona Cíchová

© Ilona Cíchová

kraje až k Ještědu, abychom odchytili východ slunce. Po návratu jsme při kávě u teplých kachlových kamen zjistili, že ostatní ještě spí, a dopřáli si po úspěšném fotografickém víkendu také ještě pár hodin spánku.

Výstava v Lukově ukázala, že lokální vazby, nadšení provozovatelé galerií a lidé z jejich okruhu dokáží vytvořit příjemnou a úspěšnou akci, která obohatila činnost fotoklubu mimo tradiční výstavní termíny a místa. Spojení fotografií s jinou oblastí tvorby vytváří zajímavé souvislosti a jejich hledání může být i směrem do budoucna.

© Vojtěch Manda

Galerie na Gruntu © Vojtěch Manda

Milan při vernisáži v Lukově © Ilona Cíchová

Aleš přemýšlí © Ilona Cíchová

I malá Viktorka si to užívá © Černá slunečnice

Úvaha o budoucnosti Černé slunečnice aneb Několik (bez)významných poznámek k fotofestivalu v Moravské Třebové (Michal)

Návštěva fotofestivalu v Moravské Třebové, kde jsme na radnici koncem června 2012 s Ivanem instalovali náš cyklus fotografií Genius Lucis, mě donutila k zamyšlení nad tím, kam dál směřovat fotografické počínání našeho fotoklubu. Položil jsem si zásadní otázku: Co odlišuje tvorbu profesionálů od široké amatérské obce fotografické? Ověřil jsem si a zároveň také sám sobě potvrdil fakt, který jsem tušil, ale stále mu nepřiznával absolutní důležitost. A to, že základem všeho je TÉMA. Ač dobrými, ale nesouvisejícími a různorodými fotografiemi člověk v dnešní záplavě obrazů nemůže obstát před divákem a v konečném důsledku by neměl obstát ani sám před sebou. Evžen Sobek svým cyklem lidí trávicích veškerý volný čas v obytných karavanech na březích Novomlýnských nádrží s názvem Life in blue byl toho dokonalým příkladem. Fotografie, které jednotlivě mají náboj komična a potenciál zajímavého snímku, teprve v celku vydávají svědectví o místě, době, lidech a jejich způsobu života. Dohromady působí naléhavě a jsou důkazem skutečnosti, že autor CHCE sdělit publiku svůj způsob nazírání světa prostřednictvím tématu, které si svobodně vybral a právě tímto způsobem zpracoval. Evžen Sobek věnoval projektu čtyři roky života. A to je první věc, která odlišuje profesionální a amatérský přístup. Cílevědomá a dlouhodobá práce na jednom projektu. Při prohlídce dalších výstav (Robert Vano, Markéta Luskačová, fotokluby i další jednotlivci z řad amatérů i těch, kteří se fotografií živí) jsem si posléze uvědomil druhý zásadní rozdíl. Zatímco na fotografiích prezentovaných profesionály pulzuje život v rozmanitých podobách, snímky amatérů působí (až na vzácné výjimky) neosobně: absence živých bytostí, těžiště přesunuté z obsahu k mnohdy přehnanému důrazu na technickou a formální kvalitu a dokonalou adjustaci. To vše vyvolává neodbytný pocit mrtvolné strnulosti. Jako by se z obrazů vytratil život...

Cestou domů jsme si s Ivanem navzájem potvrzovali dojem, který v nás fotofestival zanechal. Neustále jsme se vraceli v debatách k tomu, kam směřovat nejen každý sám, ale také jak tematicky uchopit tvorbu Černé slunečnice. Posun od donekonečna prezentovaných krajín potvrdil úspěch cyklu Můj mikrokosmos v soutěži ve Svitavách na jaře 2012. První místo ukázalo, že nastoupená cesta je správná. Podle mého názoru zabodovalo hlavně zvolené téma a jeho jednotné zpracování. Na cestě jsme s Ivanem také přemýšleli o příští Vartě, kde bychom společně měli stano-

vit další společné téma na příští rok. Přesvědčoval jsem Ivana, že musíme pokračovat (ve shodě s postřehy z Moravské Třebové) v nekrajinnářských námětech. Již před tím jsem měl pro „slunečnici“ připraven námět z oblasti street photography na téma Mobilní lidé (svět lidí a mobilních telefonů). Ivan namítal, že téma je příliš svazující a že pro fotoklub bude lepší ho víc otevřít, avšak při zachování určitých sjednocujících kritérií. Nakonec jsme odsouhlasili (zatím bez ostatních členů fotoklubu) téma EMOCE ULICE – i to vychází z tradic street photography. Sjednocujícím prvkem výběru námětů by měla být přítomnost „živé bytosti“ na snímku. Lidé, psi, kočky, žížaly a jim podobné objekty. Tím jsme odbourali případné umělohmotné figuríny, výlohy, zajímavé kanály nebo detaily struktur. Na moji žádost Ivan zakázal i liduprázdnou ulici jako téma opuštěnosti. Jsme si vědomi toho, že pro většinu členů Černé slunečnice (včetně nás obou!) bude téma neprozkoumaným územím, které může být nepohodlné a znepokojující. Na druhou stranu pojdme zkusit pro mnohé z nás nové věci. Vždyť třeba Martin (Moje Melbourne), Ilona (Lidé z Indie) a Pavlína (Vzpomínky) dokazují, že to jde a půjde. Uvidíme, s čím kdo přijde na další setkání na Vartě. Zda jsme se tímto navrhovaným tématem střelili do nálad ostatních členů.

Závěrem ještě dva postřehy k cyklu Life in blue Evžena Sobka

To, že autor fotografoval na film, nepovažuji za důležité. Zaujal mě však výběrem techniky podřízené záměru – fotil středoformátovým Hasselbladem. Jedná se o přístroj se šachtovou matnicí, tudíž se nefotografuje klasicky „od oka“. Podle slov Evžena Sobka působí fotograf s tímto typem přístroje „profesionálně s vážnými úmysly“ a ne jako paparazzi lovící snímky za každou cenu. Myslím, že hlavním problémem DSLR je skutečnost, že jakmile přiložíme aparát k oku, přestáváme komunikovat s lidmi před kamerou, zatímco fotografování „od boku“ dává možnost pokračovat v probíhajícímu dialogu – ať už slovy nebo bez nich. Druhým důležitým prvkem je fakt, že fotografie snímá na film byly následně skenovány a barevně sjednoceny. Na všech je modrá obloha a z toho autor vycházel při barevných úpravách, které ve výsledku dostaly příjemně jednotný barevný vzhled a korespondují i s názvem cyklu. Toť přínos digitální éry „zkostnatělému“ analogu.

K vystavenému cyklu (Ivan)

Genius Lucis je název projektu, na kterém jsme s Michalem pracovali během posledních dvou let. Do společně vytvářených světelných instalací jsme vkládali střípky našeho způsobu vnímání reálné krajiny a pocitů, které v nás příroda vyvolává přímo při fotografování. Snímky vznikaly při společných fotosestkáních. V hodinách mezi dnem a nocí jsme hledali způsob, jak vizuálně vyjádřit působení právě prožívaných myšlenek a nálad, které vyvolával daný genius loci. Skrze čas a řízené toky paprsků rozličných světelných zdrojů jsme vytvořili kolekci, která někdy zcela, jindy částečně mění obraz reality. Genius je latinsky duch a lux (2. pád lucis) světlo, čili vnášíme do ducha místa (genia loci) ještě navíc ducha světla – odtud název **Genius Lucis**.

Na celém světě je krajina nejčastějším motivem fotografů. Každým zlomkem vteřiny vznikají stovky nových obrazů. Pro tvůrčí záměry se již dnes těžko hledá originální a neotřelý výrazový prostředek, který by dovedl výsledný snímek něčím ozvláštnit nebo ho dokonce víc posunul do výtvorné oblasti a obohatil o dimenzi genia loci, který z místa vyzařuje. Při tvorbě na sebe necháváme působit nejen atmosféru místa a volně se jí inspirujeme, ale také se o zvolených lokalitách snažíme předem dozvědět co nejvíc. Výsledek je pak esencí konzervace toku času a světla uzavřenou v dvourozměrném fotografickém obraze, který doprovázíme krátkým trojverším. Navíc nás tento způsob tvorby obohacuje a máme pocit, jako bychom se stávali součástí daného prostoročasu.

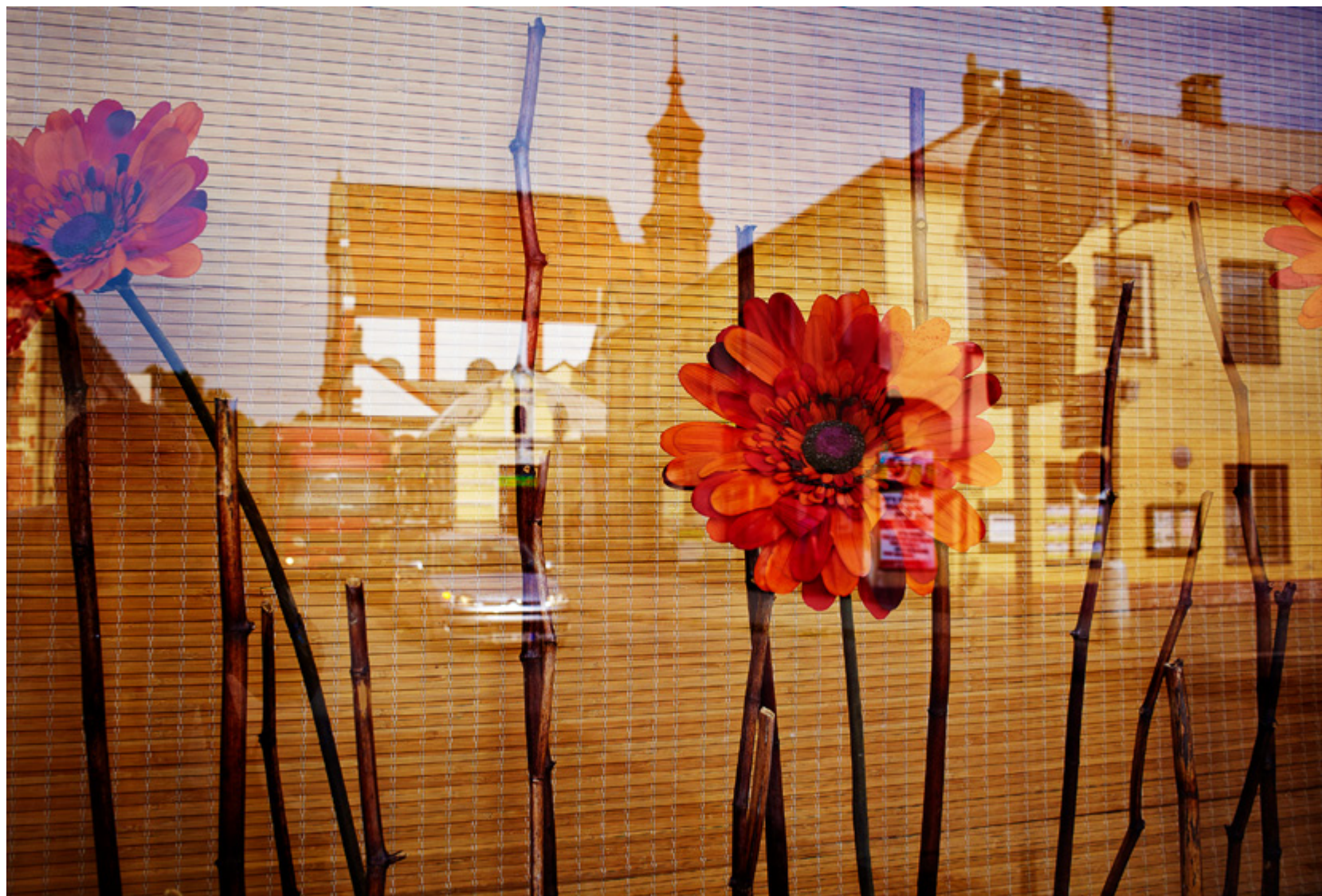

Sfinga © Ivan Bumba

Salon na šňůrách © Ivan Bumba

Kytka na náměstí © Michal Hejna

Scéna jako vystřižená z nějakého hororu © Michal Hejna

Ani nevím, proč jsem to cvaknul © Michal Hejna

PODZIMNÍ VÝJEZD NA HORSKOU KVILDU: Z BAREVNÉHO BABÍHO LÉTA SKOKEM DO BÍLÉ ZIMY

| říjen 2012 | Ivanka Čištíňová |

Podzimní klubový výjezd na šumavskou Horskou Kvildu připadl tentokrát až na poslední říjnový víkend. My s Jaromírem jsme ale jako obvykle vyrazili o něco dřív než zbytek fotoklubu.

Středa

Brzy ráno vyrážíme z Prahy, která je dokonale schovaná pod inverzní poklicí. Cestou je všude mlha, a tak se nezdržujeme zastávkami a pokračujeme rovnou k cíli. Teprve kus za odbočkou na Kašperské Hory se mlha rozestupuje a na obloze se objevuje přívětivé slunce. Po příjezdu na Horskou Kvildu je penzion Hamerka zatím opuštěný, proto se jdeme najíst do Hotelu Rankl. Před ním sedí nalahko oblečení turisté a užívají letos poslední pohody babího léta. Po obědě se v klidu ubytováváme a k večeru vyrážíme na Zhůří fotografovat západ slunce.

Čtvrtek

Ještě jednou na Zhůří, tentokrát na východ slunce. Na místo přicházíme právě včas. Pod sebou vidíme inverzi, ze které vykukuje dvojrchol Roklanu, ale než zaujmeme místa k fotografování, jsme obklopeni hustou mlhou. Scény se mění jako mávnutím kouzelného proutku, brzy po východu slunce přírodní divadlo končí. Vracíme se do penzionu, kam právě dorazil Ivan s Petrem. Petr nás bere na nejhezčí šumavské vyhlídky, a tak si všichni čtyři užíváme nádherný den, ve kterém nám příroda postupně ukazuje téměř všechny svoje podoby. Večer přijíždějí další z fotoklubu.

Pátek

Ranní vstávání je k ničemu. S Michalem P. sice opět vyjíždíme na Zhůří, ale o hezkých fotkách si můžeme nechat jenom zdát. Celý den je neútný, s Jaromírem ho trávíme fotografováním detailů podél Roklanského potoka. Večer doráží zbytek fotoklubu. Konečně jsme všichni a můžeme začít s promítáním připravených fotoprezentací.

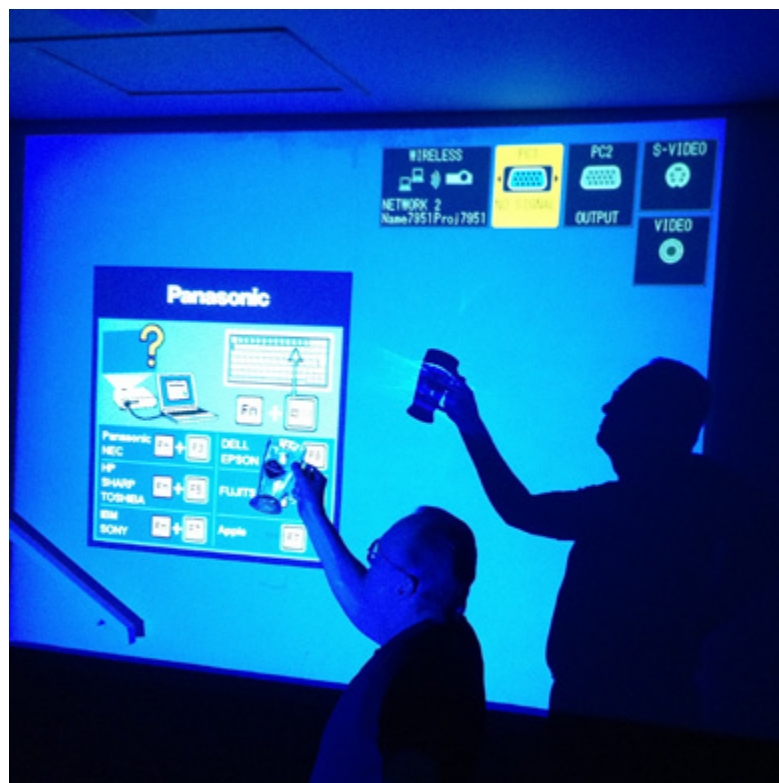
Sobota

Počasí je opět neútné, začíná ale sněžit. Aspoň nějaká atmosféra. Ani dnes nefotí celý fotoklub pohromadě. My dva se po procházce s Pavlínou a Standou snažíme fotografovat nejbližší okolí Horské Kvildy, které první sníh mění v krajinu připomínající grafický obraz. Vítr mi rve z ruky deštník, kterým se snažím chránit objektiv před sněhem, a tak je nejlepší

počkat na vzácnou chvíli, kdy sněžení ustává a na obzoru se objevuje silueta Antýglu. Večer se opět všichni scházíme ve společenské místnosti, kde promítáme druhou část prezentací.

Neděle

Stále ošklivo... Ráno se ještě radíme o věcech příštích, Ilona před Hamerkou pořizuje tradiční společnou fotografii (i se zvědavým domácím vlkodavem Irem) a pomalu se rozjíždíme do svých domovů, někteří ještě přes Chalupskou slať. Tak šťastnou cestu a už teď můžeme přemýšlet, na jaké krásné místo vyrazíme na jaře.

Jaromírův prázdný půllitr © Michal Hejna

První sníh © Ivanka Čištíňová

Před Hamerkou s irským vlkodavem © Ilona Cíchová

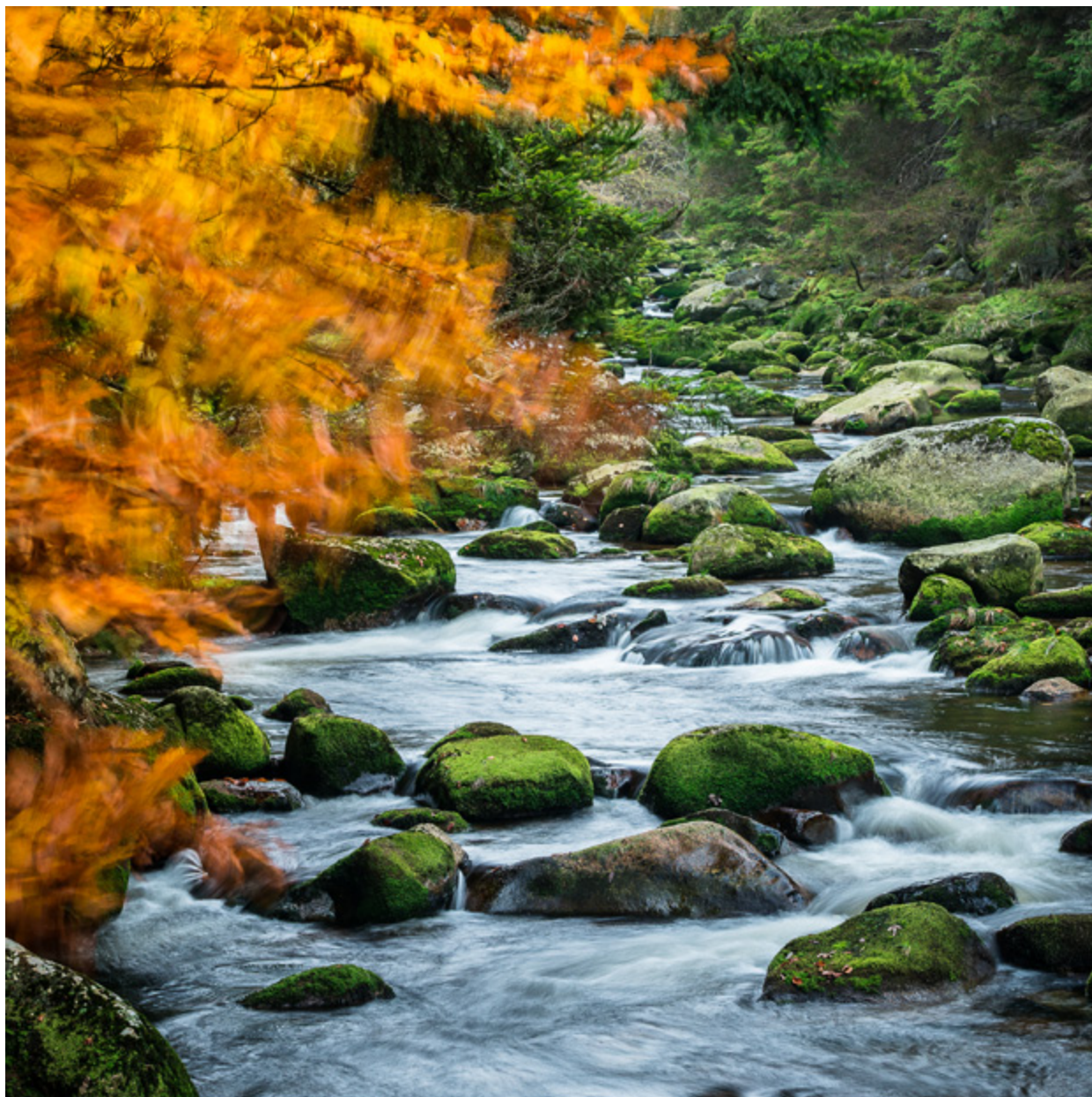
Na zdraví Černé slunečnice © Michal Hejna

Zátiší se stativy aneb Kdo ho má větší © Ilona Cíchová

Vydra © Ivan Bumba

Šumava © Miloslav Kokeš

Šumava I © Petr Pazour

Šumava II © Petr Pazour

Za rozbřesku © Ivanka Čištíňová

Podvečer na Zhůří © Ivan Bumba

Ivan Bumba

* 1973

Mikrokosmos byl pro mne zajímavou výzvou už od začátku. Zaměřuji se totiž převážně na fotografování vzdálených krajin, v tomto kontextu jsou to tedy spíš MAKROKOSMY. Za zajímavými sceneriemi cestuji i tisíce kilometrů.

O krajinách naší vlasti bych mohl říci, že jsou mi důvěrně známé, že jsou mým mikrokosmem, ale při bližším srovnání s tématem jsou stále příliš obsáhlé, než aby se daly ztvárnit jako Můj mikrokosmos. Soustředil jsem se spíš na každodenní rutinní činnosti a hledal při nich body nebo pohledy, na kterých mi nejčastěji ulpí zrak, a stávají se tak součástí mých denních rituálů, návyků. Samozřejmě, že i aktuální dění v okruhu mých nejbližších doznává změn a zpětně mě ovlivňuje. O čem tedy nejčastěji přemýšlím? Jak vyjádřím svůj mikrokosmos ve čtyřech fotografiích? Z mnohaměsíčního pozorování sama sebe nakonec vznikl soubor, který by se dal charakterizovat jako oblasti, o které se zajímám nejčastěji a jdou vtěsnat do čtyř slov: ŽIVOT, VĚDĚNÍ, HARMONIE, SMRT.

© Miroslav Kokeš

Мůj mikrokosmos © Ivan Bumba

Ilona Cíchová

* 1979

Poslední rok a půl se každý můj krok točí kolem dcery Viktorie. Proto v mém současném mikrokosmu, a tedy i na souboru fotografií, figuruje právě ona a svět kolem ní.

© Miroslav Kokeš

Můj mikrokosmos © Ilona Cířhová

Jaromír Čištín

* 1945

Můj mikrokosmos. Co s tím? Většina kolegů fotografovala své okolí, mne nakonec napadlo udělat si legraci sám ze sebe. Jím rád, i když vím, že bych měl ubrat. A tak jsem nafotil, jak by to dopadlo, kdyby...

Všechny snímky jsem dělal na chalupě, protože musely mít podobnou atmosféru, a o dovolené je přece jen trochu víc klidu. Iva nebyla nadšená, že máme chalupu zakouřenou, a mně ten doutník skoro po čtyřiceti letech abstinence opravdu nechutnal. Ale co bych pro úspěch fotoklubu neudělal!

© Ivanka Čištínová

Můj mikrokosmos © Jaromír Čištín

Ivanka Čištínová

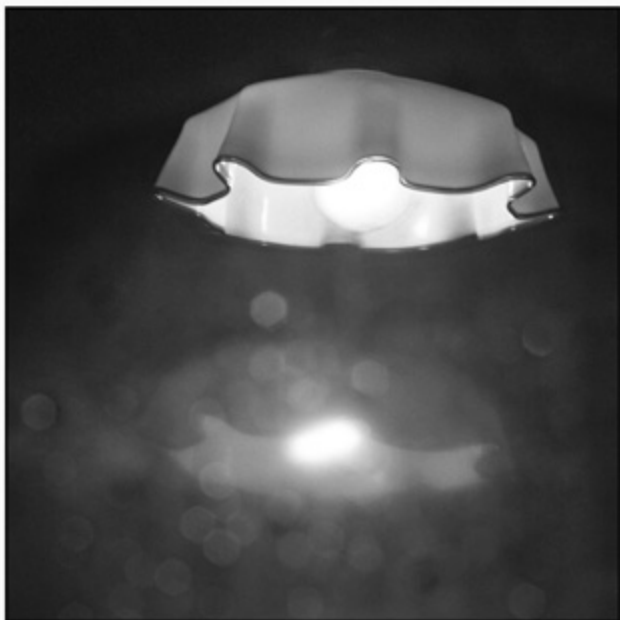
* 1946

V roce 2012 jsem kromě fotoklubových výjezdů na Děčínský Sněžník a Šumavu navštívila také Podýjí a Nízký Jeseník. A samozřejmě Jizerské hory, které považuji za svůj druhý domov. Nicméně v prezentaci se fotografie z těchto míst neobjeví.

Jako fotoklub jsme letos zvolili společné téma Můj mikrokosmos, abychom se s ním mohli přihlásit do soutěže ve Svitavách. Pro mne to byla docela výzva. Zatímco krajinu fotografuji ráda a často, se snímky tohoto typu příliš zkušeností nemám. Nejdřív jsem se zaměřila na své nejbližší okolí, nakonec jsem se ale rozhodla, že do mého mikrokosmu patří to, co mám nejraději a bez čeho nemohu žít. A tak jsou tu alespoň symbolicky zobrazení moji blízcí, můj domov i mé zájmy.

© Jaromír Čištín

Můj mikrokosmos © Ivanka Čištíňová

Michal Hejna

* 1962

Rok 2012 byl pro Černou slunečnici možná pouhou odbočkou, možná i novým začátkem. Po letech vystavování převážně krajinářských motivů jsme si jako sjednocující téma zvolili Můj mikrokosmos. Pro některé členy nic nového, pro ostatní úplně jiná zkušenost. Teprve čas ukáže, zda si fotoklub vyšlape cestičky k dalším tématům, nebo se pokorně vrátí ke krajinám.

Já jsem mikrokosmos uvítal. Potvrdil mé osobní směřování k novému pohledu na fotografii jako na sdělovací médium. Během roku 2012 jsem odložil krajinu někam na dno šuplíku plného jiných námětů. Do svých fotografií chci vpašovat život kolem sebe ve všech jeho podobách. Silně na mě zapůsobily dvě události. První byly fotografie Evžena Sobka z autorského projektu Life in blue, druhou pak návštěva výstavy Bohdana Holomíčka v Peci pod Sněžkou. Konec roku 2012 se u mě nese ve znamení horečného fotografování rodinných i jiných událostí. Dokumentuji přátele a známé. Současně probírám archiv, skenuji staré negativy a nechávám ožít časy minulé. Prolnutí minulosti se současností dává snímkům nový rozměr a význam. Na krajinu jsem nezanevřel, ale až se k ní vrátím, bude nejspíš pod dojmem těchto zkušeností vypadat úplně jinak.

Pokus o autoportrét.

Radlice - červenec 2012

© Michal Hejna

Můj mikrokosmos © Michal Hejna

Pavčina Klazarová

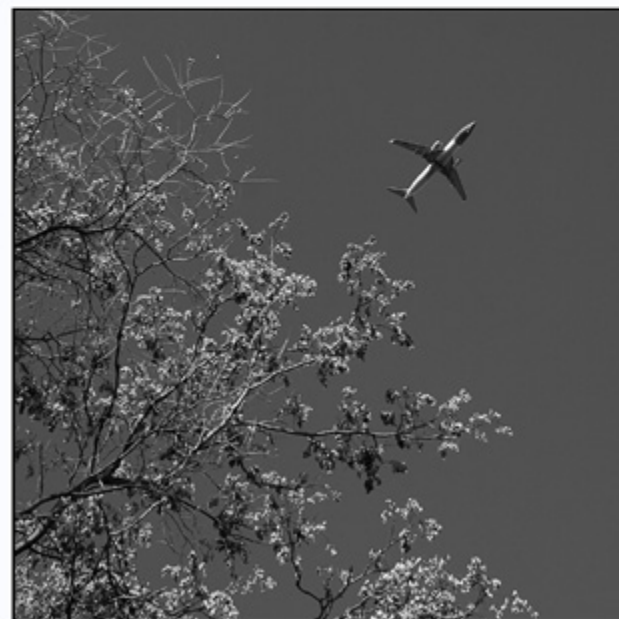
* 1964

Mikrokosmy nevidíme očima. Někdo je mčjí bez povšimnutí, jiný je tuší, cítí, intuitivně vnímá a na základě vlastních zkušeností trpělivě skládá z jednotlivých náznaků. Jsou tichým vnitřním hlasem, pro většinu z nás skrytým paralelním světem beze slov, který však má své reálné zákonitosti, osoby a obsazení i abstraktní tajemství a náhody. Pokud se sejdou mikrokosmy, které spolu rezonují, mohou se spojit v přitažlivý makrosvět.

Obsahují nehmatatelné záležitosti – otáčející se krasohled osobních zážitků, pocitů, snění a tužeb... A právě tenhle papírový válec plný sklíčků a korálků různých barev a tvarů, plný světla a proměn, je bohatstvím, které člověku nikdo nemůže vzít.

© Stanislav Hampel

Můj mikrokosmos © Pavlína Klazarová

Martin Klika

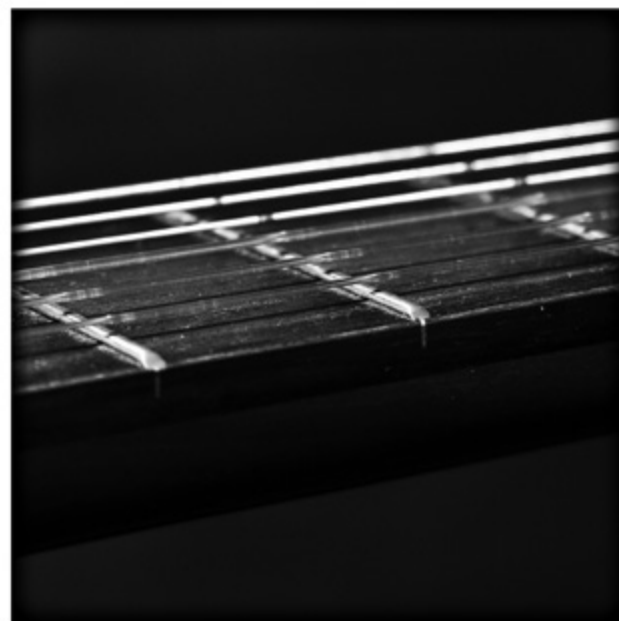
* 1971

Mikrokosmos je podle slovníku cizích slov „malý svět“, případně taky „oblast smyslově nevnímatelných veličin na atomové a subatomové úrovni, kde platí zákonitosti kvantové fyziky“.

Mozaika čtyř fotografií vypráví příběh mého mikrokosmu, světa, který mě obklopuje. Nejsem si jistý jeho „subatomovou úrovní“, ani tím, jestli se třeba peřina, zpod které vykukuje nožka mé dcery, řídí zákonitostmi kvantové fyziky. Každopádně je to prostor, který je mi blízký.

© Martin Klika

Můj mikrokosmos © Martin Klika

Miloslav Kokeš

* 1963

V roce 2012 jsem se víc než kdykoliv předtím věnoval fotografování ve všech jeho podobách, kterými se zabývám.

Proto, když jsme si jako letošní fotoklubové téma vybrali Můj mikrokosmos, mě napadlo několik různých pojetí. Při samotném focení se mé myšlenky začaly formovat do snímků, ze kterých potom následným výběrem vznikla čtveřice těch, které nejvíc vyjadřují mé niterní pocity.

© Miloslav Kokeš

Můj mikrokosmos © Miloslav Kokeš

Milan Manda

* 1973

Letošní klubové téma Můj mikrokosmos se na první pohled zdálo být jednoznačné. Pokud se ale podíváte na společnou kolekci, je zřejmé, že se dá ztvárnit mnoha způsoby. Jak vlastně přiblížit kousek svého niterního já? Dá se vůbec na diváka bezesbytku přenést myšlenka nebo pocit, se kterým autor fotografie pořizuje? Každý z nás v sobě nosí vlastní zkušenosti, sny a jedinečné představy. Je proto přirozené, že si vnímání obrazu personifikujeme a v každém snímek vyvolá jiné asociace a pocity. Pokusil jsem se část svého mikrokosmu odkrýt prostřednictvím záběrů z prostředí, které mne obklopuje, které spoluutvářím a které na oplátku přetváří mne. Pokud se vám při jejich prohlížení vybaví vlastní zážitky nebo pocity, povedlo se.

© Miloslav Kokeš

Můj mikrokosmos © Milan Manda

Petr Pazour

* 1973

S tématem Můj mikrokosmos, které jsme si pro tento rok v Černé slunečnici vybrali, jsem hodně bojoval. Dlouhou dobu mi trvalo, než jsem si v sobě srovnal, co si pod tím představuji, a když už jsem to trochu tušil, bojoval jsem s technikou. Byl jsem překvapen, jak rychle mne nějaká myšlenka opustila, když jsem vzal pro její ztvárnění do ruky „velký“ foťák. Nakonec jsem našel spřízněného parťáka v iPhoneu, který mi pomohl uchovat myšlenky, které tvoří můj mikrokosmos.

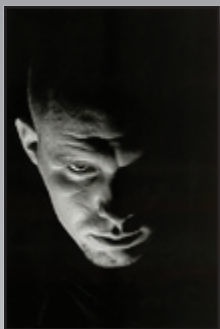
© Blanka Povolná

Můj mikrokosmos © Petr Pazour

Michal Pekárek

* 1981

© Michal Pekárek

Není těžké uhodnout, že spojení „můj“ + „kosmos“ nyní bezvýhradně naplňuje naše Káťa. Nikdy mne nepřestane fascinovat, s jakým nadšením a rychlostí si ona i ostatní děti osvojují nové dovednosti. První krůčky, sáňkování nebo opuštění plínek – různé příběhy, ale osnova zůstává stejná. Nedůvěru a první neúspěchy brzy vystřídá poznání a radost z úspěchu.

Spolu s Káťou mi můj mikrokosmos pomáhá vytvářet i místo, které několikrát denně navštěvujeme, ale vždy jej s úlevou a nezájmem opouštíme a už vůbec by nás nenapadlo spojovat jej se vzpomínkami. A přeci: Jsou tu. Babiččin držák papíru je rozbitý odnepaměti, možná právě proto mi tolik připomíná, jak rádi jsme za ní jezdili; nebo dvě dírky v podlaze jako důkaz a připomenutí rekonstrukce o jedněch Vánocích, které jsme místo u cukroví trávili s betonem. I na tak nečekaných místech nacházím mnoho vzpomínek, stačí se jen zadívat.

Můj mikrokosmos © Michal Pekárek

Aleš Zídek

* 1973

Při zpětném pohledu na soubor fotografií tvořící můj mikrokosmos v roce 2012 se mi vybavuje několik pocitů, které pravidelně prožívám: hledání jednoduchosti a řádu, překonávání těžkostí (zde nemoci) a zároveň formování vztahů v rodině, odpočinek od „vnějšího“ zmateného světa reprezentovaného zde přebalem časopisu a pobyt v přírodě, ať už na sněhu, na kole nebo pěšky. Zároveň je mikrokosmos hodně individualistický.

Rok 2012 byl pro mne charakteristický množstvím práce, s čímž souviselo poměrně málo času na získávání většího odstupu od věcí. Při zpětném pohledu vynikne i to, že to byl překvapivě rok postupných a plíživých změn v širším i blízkém okolí, v širší (prarodiče) i bližší (růst dětí) rodině, které předznamenávají další změny v roce 2013. Možná to souvisí i s věkem: bude mi 40 let. Nepochybují, že se tak můj mikrokosmos příští rok změní, a bude to změna k větší odpovědnosti a otevřenosti vůči okolí. Doufám, že se mi tyto změny podaří zachytit i na fotografiích.

© Aleš Zídek

Můj mikrokosmos © Aleš Zídek

NOVÝ ČLEN FOTOKLUBU SE PŘEDSTAVUJE

[Michal Pekárek]

Před pár lety jsem se ocitl na služební cestě ve Skandinávii. Volné chvíle jsem tehdy trávil procházkami po okolí, které jsem měl prochozené za necelý týden a lákalo mne podívat se dál – do míst, kam bych se za večer pěšky jen těžko dostal. Zašel jsem tedy do obchodu, koupil si boty a začal běhat.

Podobně to bylo i s fotografováním. Mými největšími koníčky jsou rozhodně cestování a vysokohorská turistika. Rád navštěvuji nová místa a poznávám nové lidi různých kultur. Pár prvních cest jsem si vystačil s vyprávěním a občasnými obrázky kamarádů, ale čím dál tím víc mi ke zvuku slov začínal chybět obraz. Zatoužil jsem vyprávět své příběhy fotografií. Zašel jsem tedy opět do obchodu, koupil fotoaparát (Canon 300V) a začal fotit. Zažili jsme toho spolu hodně a neměl to se mnou vždy jednoduché. Kdyby mohl mluvit, určitě by si postěžoval, jak jsem mu v Chorvatsku vykouzlil elegantního pavoučka na displeji nebo jak jsem ho spolu s novým objektivem první den dvouměsíční výpravy po Indii samou radostí upustil na zem. Růžové město Jaipur má sice víc než dva miliony obyvatel, ale opravnu Canonů tam neměli. Usmálo se na mne cestovatelské štěstí: Šikovný kovář (soudě podle vybavení) mne zachránil a objektiv i fotoaparát přivedl zpět k životu. Dnes už po mnoha strastech a nedorozuměních fotím digitálně, a můj otlučený Canon 300V si tak dopřává zaslouženou penzi.

Neopakovatelným zážitkem pro mne bylo přičichnutí k temné komoře. Vzpomínky z dětství se už dávno rozplynuly a já si začínal cestu k černobílé fotografii hledat znovu, i když opačným směrem, než bývá zvykem (z digitálního světa zpět ke stupňům šedi). Při studiu jsem měl možnost dostat se do té univerzitní (komory) a strávit v ní po večerech téměř celý rok. Tehdy jsem při pohledu na první mdlé snímky, ač černobílé, pochopil motto Ansela Adamse: Barevná fotografie je o barvách, černobílá je o všem ostatním. Konečně začínám objevovat světlo. Nechápu, jak jsem bez něj mohl být. I když na vyvolávání už tolik času nezbývá, na černobílou fotografii jsem v žádném případě nezanevřel. Ba naopak – jsme si bližší než s tou barevnou, s ní si cestičku k sobě teprve hledáme.

Oravská lesná železnica © Michal Pekárek

Nejraději fotím přírodu, ale i ve fotografii rád zkouším nové věci, a proto neztracuji žádný žánr či téma. Do přírody si však chodím především odpočinout a snažím se v ní zachytit to, co mne i po vyčerpávajícím týdnu dokáže přimět k brzkému víkendovému vstávání.

Podzimní abstrakce II © Michal Pekárek

Lago Argentino, Argentina © Michal Pekárek

Altiplano, Bolívie © Michal Pekárek

Torres del Paine I, Chile © Michal Pekárek

KRAJINA ČERNÉ A BÍLÉ

|Michal Hejna|

„Unaven záplavou barev vracím se na úplný počátek. Nacházím černou a bílou se všemi odstíny šedé, které se mezi ně vejdou. Spatřuji do této chvíle neviditelné linie a tvary. Jako bych sundal z očí růžové brýle povrchnosti, které brání dostat se pod kůži obyčejným věcem. Krajina amerického jihozápadu ke mně najednou promlouvá jinou řečí. Cítím se být její součástí...”

Na podzim roku 2012 jsem měl znovu to štěstí navštívit s roční přestávkou čarokrásnou oblast národních parků amerického jihozápadu. Z první výpravy jsem si přivezl spoustu obrazového materiálu. Fotografoval jsem okouzlen oranžovo-červenými barvami skal, modrým blankytem oblohy a sytou zelení sporé vegetace. Pohyboval jsem se v oblasti deseti národních parků na území států Kalifornie, Nevady, Utahu a Arizony. Drtivá většina snímků byla barevná. Ačkoliv jsem si s sebou i v roce 2011 vzal fotoaparát speciálně upravený pro snímky v infračerveném světle, vyfotil jsem jím pouze několik fotografií na začátku cesty. Později jsem si uvědomil, že nejsem schopen fotografovat dvěma aparáty najednou a hledat motivy pro barevné a černobílé obrázky zároveň. Barevný výsledek nebyl špatný, ale cosi mi v něm chybělo. Po návratu přesto spatřila světlo světa kniha s názvem Příroda jihozápadu USA.

Poučen předchozím průběhem i fotografiemi vyrazil jsem na druhou cestu plný očekávání a nových plánů. Celou dobu jsem se soustředil na to, aby základem obsahu zásoby paměťových karet byly snímky černobílé, exponované pouze světlem infračerveným, našemu oku neviditelným. Během šestnácti dnů jsme najeli po cestách a necestách na 4800 kilometrů. Kromě nočního přejezdu z Las Vegas do Údolí smrti jsme cestovali za světla. Od hladiny moře jsme vystoupali do výšky 3000 m n. m., abychom se nakonec opět vrátili dolů na pobřeží Tichého oceánu. Nejdelší přejezd Mohavskou pouští měřil 670 kilometrů; byly však dny, kdy jsme se nepřesouvali vůbec. Vše proběhlo hladce. Vzhledem k tomu, že jsem řídil jedno z aut, měl jsem na fotografování o něco méně času než ostatní, což mě ale neomezovalo. Při focení infračervených fotografií totiž zásadně nepoužívám stativ. Jsa od přírody tvor pohodlný, mám tak větší volnost pro komponování, pohotovost i rychlost. Díky tomu, že je můj Nikon D70 upraven na infraskvětl, mohl jsem ho bez problémů používat při clonách a časech obvyklých při klasickém focení z ruky. Tím, že jsem barvu fotografoval minimálně, lépe jsem se soustředil a vnímal linie, tvary a struktury, v černobílé fotografii nepostradatelné.

Úprava fotoaparátu spočívá v tom, že je z jeho těla vyňat blokační IR filtr, který před čip v dobré snaze umístil výrobce, a na jeho místo vsazen fotografický IR filtr. Konkrétně se jedná o filtr Schott RG780 anglického výrobce UCQ Optics. Pro ty z vás, kteří nejsou s technikou infračervené fotografie plně obeznámeni, uvedu pár základních informací. Světlo, které způsobuje, že vidíme věci kolem sebe, je ve skutečnosti elektromagnetické záření. Jeho základní charakteristikou je vlnová délka v jednotkách nanometrů. Lidské oko je schopné vidět světlo vlnových délek v rozmezí přibližně 400 až 750 nm. Světlo určité vlnové délky produkuje dojem určité barvy. Viditelné spektrum barev sahá od fialové (400 nm) přes modrou, zelenou, žlutou a oranžovou až po tmavě červenou (750 nm). Světlo s vlnovou délkou kratší než 400 nm se nazývá ultrafialové (UV – z anglického ultra-violet), světlo nad 750 nm pak infračervené (IR – z anglického infra-red). Okrajové vlnové délky jsou pro lidský zrak neviditelné, nevímáme je. Jinak je tomu u digitálních fotoaparátů a kamer. Dnes vyráběné čipy jsou citlivé nejen na viditelné světlo, ale také na infračervené vlnové délky. Protože jejich citlivost k viditelné části spektra je vyšší a navíc jsou opatřeny vestavěným blokačním IR filtrem, částečně IR světlo nepropouštějícím, vliv dlouhých vlnových délek se při snímání za denního světla neprojeví. Chceme-li získat obrazy s typickým IR efektem (tmavé nebo černé nebe a brilantní bílé listy), je nutné viditelné světlo přicházející objektivem na čip odstranit pomocí fotografického IR filtru. Jinými slovy filtry používané pro infračervenou fotografii zablokuje světlo s vlnovou délkou pod určitou hranicí a zároveň propustí světlo s vlnovými délkami většími. Volba konkrétního filtru umožňuje regulovat vlnové délky, které se budou na vytvoření obrazu podílet. Tím lze ovlivnit intenzitu výsledného IR efektu.

Poznámka na závěr:

Pod pojmem IR filtr můžete narazit na dva rozdílné výklady podle kontextu. Pro potřeby tohoto článku rozlišuji dva: **blokační IR filtr**, což je filtr blokující IR světlo vlnových délek nad 750 nm, a **fotografický IR filtr**, který blokuje lidským okem viditelné světlo vlnových délek pod 750 nm.

Krajina poblíž Delicate Arch © Michal Hejna

Half Dome z Olmsted Point © Michal Hejna

Landscape Arch © Michal Hejna

DĚVČÁTKO MOMO / DIVADLO KAMPA

| Pavlína Klazarová |

Před časem jsem byla požádána, jestli bych nenafotila generální zkoušku jednoho představení souboru Cylinder v Divadle Kampa.

Focení divadla mě vždycky lákalo, ale vzhledem k tomu, že moje výbava je z dob, kdy jsem fotila hlavně přírodu, nemám dostatečně světlé objektivy. Ale řekla jsem si, jde o zkoušku, tak proč ne.

Doma jsem nastavila vyšší citlivost a ostatní ponechala náhodě. Do divadla jsem přišla dřív, abych se seznámila s prostorem a hlavně herci a aspoň trochu jsme si na sebe zvykli. Prostor byl malý, fotit se proto dalo bez rušení z těsné blízkosti miniaturního jeviště i z přiměřeného odstupu hlediště. Jak herečky, tak i já jsme se chvíli zahřívaly a „osahávaly“, padlo pár zkušebních replik, písniček a záběrů, a pak už se generálka rozjela před rodinným publikem Duškových soustředěně a naplno.

Nejdřív jsem jen pozorovala, abych se „naladila“ na energii, pohyby a mimiku obou hereček se zajímavými tvářemi. Po chvíli jsem se přistihla, že sedím na zemi skrytá tmou, foťák zapřený mezi kolena, jedno oko sleduje dění hledáčkem a druhé vnímá celek hry – obě pak zkoušejí vyčkat a odhadnout ten pravý oka-mžik, vystihnout ten nepatrný předstih

situace následující a dát v ten správný ČAS příkaz ukazováčku na spoušti: „Teď!“ Sledovala jsem pouť děvčátka Momo za tajemstvím a záchranou ČASu, stala jsem se součástí její fantazie i dynamiky, ale sama jsem si připadala jako v příjemném bezČASí, kde hlavní roli hraje jen má intuice, předvídatost a pohotovost. Byla jsem zvědavá, jestli se mi povedlo vystihnout tichá gesta, výrazy, ten neviditelný svět a život, který žije v duších obou hereček, a zastavit spoušti ČAS.

Mám ráda přirozenost, takže se i v digitální éře snažím fotit tak, aby se snímky co do expozice ani výřezů nemusely příliš upravovat v počítači.

Děvčátko Momo je komorní, snové představení pro děti, které strhne nejen je, ale i rodiče. Knižní předlohu německého spisovatele Michaela Endeho Děvčátko Momo a ukradený ČAS (1973) zdramatizovala Iveta Dušková. Jak se píše v programu, hra napínavou a poetickou formou odkrývá fatální nebezpečí naší civilizace – nedostatek ČASu. Ale kam se ČAS poděl? Kde se skrývá? Kradou nám ho šediví muži v šedivých oblecích a buřinkách, s šedivými obličejí a doutníky?

Příběh rozehrávají dvě ženy – Iveta Dušková a Petra Bílková, které na cestě za hledáním odpovědí doprovázejí loutky. Ty jsou stejně jako kostýmy a jednoduchá scéna z výtvarné dílny Eriky Bornové a Ivana Antoše. Proměnu kulís, a tím i gradaci putování za osudem ČASu i člověka, zajišťují minimalistické prostředky: zpěv a světlo – bílé, červené a modré. V kontrastu s jejich hravostí se o to lépe vnímají závažné myšlenky.

Divadlo Kampa stojí na břehu Čertovky, uprostřed zákoutí pražské Malé Strany, která drží magickou ruku nad působivostí divadelních příběhů... Vzniklo v září 2010 a provozuje ho občanské sdružení Paralela; záštitu poskytuje Jaroslav Dušek. Můžete sem zajít na představení pro dospělé i děti, na koncerty, semináře či přednášky a besedy o tématech týkajících se různých žánrů a kultur.

Foto © Pavlína Klazarová

POSEL Z LIPTÁKOVA / PŘEDSTAVENÍ OCHOTNICKÉHO DIVADLA V BUKOVÉ

|Aleš Zídek|

Stalo se již každoroční tradicí, že ochotníci z Bukové nastudují jednu hru Divadla Jára Cimrmana. Letos to byl Posel z Liptákova. Hraje se již čtvrtým rokem a každá ze čtyř repríz uváděných v sále pro asi 200 diváků je beznadějně vyprodaná.

Role v Divadle Jára Cimrmana přejí civilnímu projevu a výkony Bukovských jsou blízko jejich vzoru z pražského Žižkova. Na hercích je vidět, že se pečlivě připravují, pointují dialogy a daří se jim vyvolávat reakce publika v těch správných chvílích. Text a ztvárnění se vždy probírají do nejmenších detailů, daleko za hranici vnímání většiny publika. Rovněž kulisy jsou perfektní. Z fotografického hlediska se letos totéž nedalo říci o osvětlení, které bylo příliš tvrdé. Proto, a také abych zdůraznil emoce v tvářích herců, jsem se rozhodl fotografie prezentovat v tlumeném barevném podání.

Posel z Liptákova, v licenci pražského Divadla Jára Cimrmana, obec Buková, Merklín u Přeštic, květen 2012

Foto © Aleš Zídek

BOJOVÁ UMĚNÍ VE FOTOGRAFII

| Miloslav Kokeš a Aleš Zídek |

Mistrovství ČR ve wu-shu 2012, Praha-Černý Most

(Miloš)

Dne 1. prosince jsem doprovázel svou dceru na soutěž v bojových uměních. Jednalo se o Juniorskou ligu wu-shu a Mistrovství České republiky ve wu-shu 2012. Fotoaparát jsem s sebou vzal jen pro pořízení dokumentárních snímků.

Když však soutěž začala, aktéři se poměrně rychle střídali a jejich sestavy byly svižné a divácky zajímavé. Atmosféru podtrhovaly různé typy kimon jednotlivých družstev a po poledni, když se do oken tělocvičny opřelo nízké podzimní slunce, přibýlo i dobré světlo.

Ani jsem se nenadál, soutěž se blížila k závěru a já se těšil na podvečerní kávu, při které budu u monitoru počítače vybírat ty nejlepší záběry. Několik z nich můžete vidět i vy.

Wu-shu I © Miloslav Kokeš

Wu-shu II © Miloslav Kokeš

Wu-shu III © Miloslav Kokeš

Wu-shu IV © Miloslav Kokeš

1. ročník Memoriálu Jiřího Fuchse, Praha, září 2012
44. North Bohemia 2012, Ústí nad Labem, říjen 2012
(Aleš)

Sport je pro mne, původně krajinář, nová disciplína. K focení sportovní události jsem se dostal, když jsem byl se svým synem na závodech v karate. Účel focení byl zprvu dokumentační: zachytit ho během získávání prvních sportovních zkušeností a úspěchů. Při zpětném probírání snímků mě ale zaujaly ty, které zachycují konkrétní okamžiky, soustředění, emoce nebo vzájemné reakce sportovců či sportovců a diváků.

Sport I © Aleš Zídek

Sport II © Aleš Zídek

FOTOGRAFOVÁNÍ NA LETIŠTI

| Miloslav Kokeš |

Na podzim jsem se víceméně náhodou dostal na pražské letiště. Jednalo se o nabídku komentované prohlídky letiště a jeho zázemí s možností fotografovat, proto jsem neváhal a přihlásil se.

V určený den a hodinu jsme se dostavili do haly starého ruzyňského letiště, kde nás mile přijala sympatická průvodkyně. Po vybavení služebními reflexními vestami jsme se odebrali do kontrolního prostoru, kde nás podrobili důkladné prohlídce. Fotobrašna dvakrát projela rentgenem a stejně se z ní muselo vše vyndat. Na mně samotném pípalo skoro všechno, a tak jsem nakonec rámem procházel „oblečen“ skoro jako na plovárně.

Toho dne bylo od rána pošmurno, ale nepršelo. To mělo přijít až později. Jen co jsme nastoupili do prohlídkového autobusu, spustil se silný déšť. Začali s námi popojíždět po letištní ploše a k tomu se z reproduktorů nesl zvuk komentáře o provozu letiště. Ostraha nás bedlivě sledovala a já marně přemýšlel, kdy a kde se vlastně začne fotografovat. Odpověď na mé otázky přišla vzápětí. Průvodkyně nám v průběhu výkladu sdělila, že teď si teda můžeme začít fotit. V okamžiku se všichni se svými kompakty nahrnuli k oknům a za pomalé jízdy intenzivně blýskali přes krůpěje deště zmáčená skla. Připadal jsem si jako účastník zájezdu na Karlštejn v autobuse plném japonských turistů. Po chvíli jsme požádali řidiče, zda by nám alespoň neotevřel dveře. Naštěstí vyhověl, a tak nastal čas

k akci. Neváhal jsem a několika rychlými skoky zaujal místo hned na prvním schůdku. Seděl jsem pevně zapřený téměř u země, pod nohama mi pomalu ubíhal mokrý beton letištní plochy, na kterém se občas objevily žluté naváděcí pruhy pro rolující letadla. Vál silný vítr, a proto jsem musel každou chvíli otírat kapky deště z filtru na objektivu.

Během krátké doby se sešeřilo a přihnala se temná bouřková mračna, ze kterých pršelo stále víc. V dále se na hlavní letištní hale rozsvítil nový nápis sdělující cestujícím, kteří přiletěli, že se nacházejí na Letišti Václava Havla v Praze.

V tu chvíli autobus zastavil poblíž vzletové a přistávací dráhy a nám bylo umožněno vystoupit a fotografovat starty i přistání letadel. Byla už skoro tma, lilo jako z konve a fičel ledový vítr. Konečně něco pro fotografa! Fotoaparát skrápěl příval ledových kapek, stativem cloumal silný vítr a kalhoty jsem měl promočené skrz na skrz. To vše mi ale nevadilo, protože právě v takových podmínkách vznikly ty nejlepší fotografie z toho dne, a atmosféra umocnila vše, co se mi na nich podařilo zachytit.

Foto © Miloslav Kokeš

PF 2013

PETR PAZOUR

PF 2013

PF 2013

B

SEZNAM AKTIVNÍCH ČLENŮ FOTOKLUBU ČERNÁ SLUNEČNICE

Ilona Cíchová

ilona_c@seznam.cz

www.ilonacichova.estranky.cz

Ivanka Čištíňová

ivacistin@seznam.cz

www.fotografie-foto-fotky.cz

Pavčina Klazarová

p7k@seznam.cz

Spící členové:

Petra Lončáková (Kamenická)

petra.kam@atlas.cz

www.atelier-petra.cz

Josef Lončák

loncak@seznam.cz

Ivan Bumba

ivan.bumba@gmail.com

www.ivanbumba.cz

Jaromír Čištíň

jcis@seznam.cz

www.jaromir.cistin.cz

Michal Hejna

hejna.michal@gmail.com

www.michalhejna.cz

Martin Klika

martin.klika@gmail.com

www.martinklika.com

Miloslav Kokeš

miloslavkokes@seznam.cz

www.fotokokes.cz

Milan Manda

milanmanda748@gmail.com

Petr Pazour

petr.pazour@gmail.com

www.petrpazour.cz

Michal Pekárek

peckycup@gmail.com

Aleš Zídek

aleszidek@seznam.cz

Děkujeme rodinám a přátelům za tolerantní přístup k našemu počínání.

Navštivte nás na adrese: **www.cernaslunecnice.cz**

ČLENOVÉ FOTOKLUBU REPREZENTUJÍ

Výstavy:

- Ferring-Léčiva, a.s., Jesenice u Prahy – Ivanka a Jaromír Čištíni, březen 2012
Galerie Safír, Muzeum Českého ráje, Turnov – Toulky krajinou II, Ivanka a Jaromír Čištíni, květen 2012
Galerie na Gruntu, Lukov – Triptychy, Fotoklub Černá slunečnice, červen 2012
Městská radnice, Moravská Třebová – Genius Lucis, Ivan Bumba a Michal Hejna, červenec 2012
Školící a kulturní centrum InGarden, Praha – repríza výstavy Genius Lucis, Ivan Bumba a Michal Hejna, říjen 2012

Ocenění:

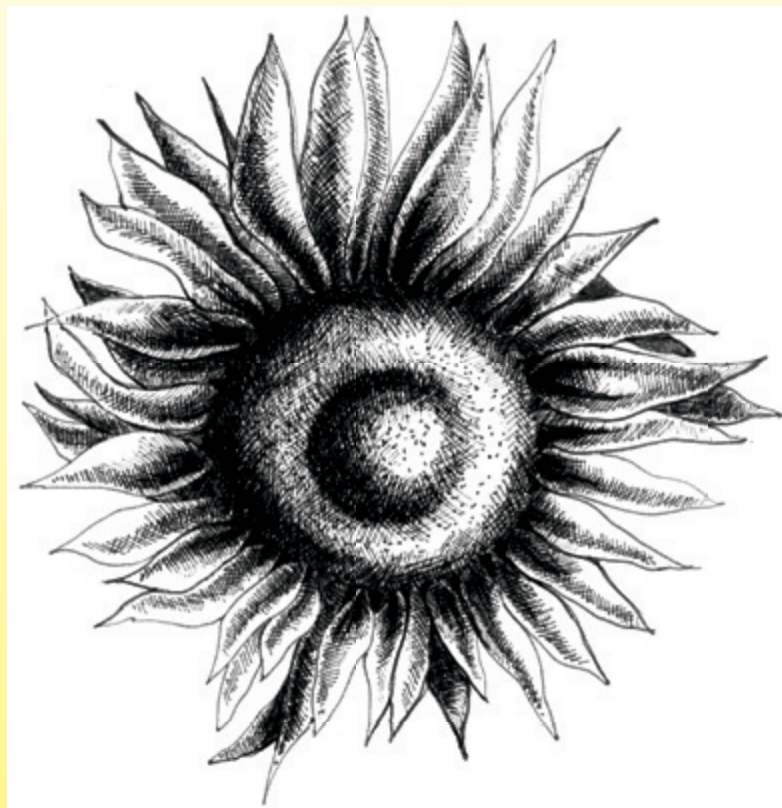
Fotoklub Černá slunečnice, 1. místo v kategorii fotoklubů za kolekci Můj mikrokosmos, 32. ročník Národní soutěže amatérské fotografie 2012, Svitavy

Ivanka Čištínová, Cena Fomy za fotografie Stromy I–III, 32. ročník Národní soutěže amatérské fotografie 2012, Svitavy

Michal Hejna, 2. místo v kategorii A2 Experiment za fotografie Anatomie krajiny I–III, 32. ročník Národní soutěže amatérské fotografie 2012, Svitavy

Copyright © **Černá slunečnice** 2012

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být reprodukována, uchovávána ve vyhledávacím systému nebo šířena v jakékoliv formě a úmyslu elektronicky, mechanicky, kopírováním nebo jinak bez souhlasu majitele práv.

Fotografie, u kterých není uvedeno jméno autora, jsou majetkem fotoklubu Černá slunečnice.

U ostatních fotografií patří veškerá práva jednotlivým autorům.

Logo Černé slunečnice © **Ilona Cíhová**

Jazykové úpravy **Pavλίna Klazarová**

Grafická úprava © **Michal Hejna & Ivan Bumba**